

Hea koostöö huvigruppide ja kohaliku omavalitsuse vahel Jõhvi valla näitel

Kaia Kaldvee
Sirli Tammiste

Tallinn, 05.03.2008

Huvigruppide esindajana:

- **Kaia Kaldvee:**
- puudega poja ema;
- Jõhvi Puuetega Laste Vanemate Ühingu esinaine;
- Ida-Virumaa Puuetega Inimeste Koda tegevjuht;
- Puuetega Inimeste Päevakeskuse koordinaator;
- Jõhvi valla volikogu sotsiaalkomisjoni liige

Jõhvi valla esindajana:

- **Sirli Tammiste:**
- Jõhvi Vallavalitsuse sotsiaalosakonna juhataja;
- Jõhvi valla volikogu sotsiaalkomisjoni nõuandev hääl;
- Olulisim lüli huvigruppide ja omavalitsuse (sh volikogu) vahel

Omavalitsus, kui koostööpartner 😊

Mis ajendas mind, alates 1993 aastast, esindama puuetega laste peresid omavalitsuses?

- Mure nii enda kui ka teiste puuetega laste arenemisvõimaluste ja muude vajalike tingimuste puudumise pärast Jõhvi linnas

Mida vajasisid puuetega lapsed ja nende pered?:

- avalikkuse mõistmist ja toetavat suhtumist;
- infot;
- kohest nõustamisteenust, seda hetkest, kui peresse oli sündinud puudega laps või lapsele oli pandud diagnoos (psühholoog, sotsiaaltöötaja, terapeut, mõni teine puudega lapse vanem jne);
- võrgustikku lapse ja pere toetamiseks, kus võrgustikutöösse oleks olnud kaasatud ka vanemad;

- rehabilitatsiooniplaani lapsele ning juhiseid plaani täitmiseks;
- rehabilitatsiooniteenuseid lapsele, vajadusel ka vanematele;
- päevase lapsehoiuteenuse võimalust;
- vajadusel tugiisiku teenust;
- vajadusel isikliku abistaja teenust;
- vajadusel sotsiaaltöötaja abi kodus;

- füüsilise keskkonna kohandusi;
- õppetingimuste olemasolu.
- **KOKKUVÕTVALT VAJASID NEED PERED ÜHISKONNA MÕISTVAT JA TOETAVAT SUHTUMIST NING TOETAVAT TEENUSTE SÜSTEEMI LAPSE SÜNNIST KUNI SURMANI!**

Kuidas jõuaksime positiivse koostööni?

- Läbi ühe negatiivsema koostöö kogemuse
- NÜÜD SIIS VEIDI AJALUGU:

Minu esimene kokkupuude omavalitsuse ametnikega:

- toimus seoses konkreetse murega – millises õppeasutuses saab õppida minu puudega poeg pärast kooliealiseks saamist, sest oma puudest tingitult vajab ta eriõpetust?

Millised vastused sain oma küsimustele? :

- ... Jõhvis puuduvad vajalikud õppimistingimused eriõpetust vajavatele lastele ning lähim õppeasutus asub Lääne-Virumaal;
- ... venekeelt kõnelevatele lastele on õppetingimused loodud Kohtla-Järve linnas;
- ... minu lapsel oleks võimalik saada Jõhvi linnas ainult koduõpet (6 tundi nädalas)

Mis sai edasi:

- Asusin tegelema projektiga: Eriõppe võimaluste loomine Jõhvi linnas – aasta siis oli 1995.
- Koostöö omavalitsusega kujunes vaevaliseks, sest raske oli leida ametnikku, kellele minu pere mure oleks korda läinud. Kõik algab suhtumisest.
- Lõpuks leidis siiski linnavalitsuses ametnik (haridusnõunik), kellega üheskoos hakkasime tegutsema 😊

- Vaatamata omavalitsuse teatud huvipuudusele, avasime siiski 1997.a. sügisel ajutistes ruumides abiõppeklassi 7 õpilasele.
- Töö projektiideede elluviimiseks jätkus, sest vaja oli leida ruumid ning rahalised vahendid ruumide remondiks ja sisustamiseks.
- 2000.a. veebruari kuus valmisid lõpuks siiski uued, renoveeritud ruumid abiõppeklassidele.

- Projekti ideest kuni lõpliku projekti eesmärkide täitmiseni kulus ei rohkem ega vähem kui 5 aastat.

Mis mahtus selle 5-aasta sisse?

- nii mõistmist, kui mitte mõistmist;
- nii toetust, kui vastutööd;
- nii heatahtlikust, kui pahatahtlikust

Mida andsid need 5 aastat?

teadmise,

- et plaanitu tuleb ellu viia;
- et järjepidevus viib sihile;
- et isiklikud suhted tulevad alati asjaajamistel kasuks;
- **et väga palju sõltub inimestest, kes töötavad konkreetsetes omavalitsuses**
– nende suhtumisest ja pädevusest

Tänu projektiidee lõpule viimisega:

- hakkasid omavalitsuse esindajad suhtuma minusse, kui tõsiseltvõetavasse huvigrupi esindajasse;
- hakkas omavalitsus kutsuma huvigruppe osalema nõuandva häälena komisjonide töös (sotsiaalkomisjon, ehituskomisjon jne);
- tegema tihedat koostööd huvigruppide esindajatega, määratlemaks nende vajadusi;

- suhtuti minu järgnevasse projektiideesse, luua Jõhvi Puuetega Inimeste Päevakeskus (noortele ja täiskasvanud psüühiliste erivajadustega inimestele), tõsiselt;
- päevakeskuse loomisel osales Jõhvi Vallavalitsus **juba koostööpartnerina** ning kaasfinantseerijana. **Tänu heale koostööle** sai projekt 100%-liselt teostatud 2,5 aasta jooksul

HETKESEIS:

- koostöö omavalitsuse ja huvigruppide vahel on hea (viimased 5-6 aastat) ning huvigruppide esindajaid võetakse võrdväärsete partneritena;
- Jõhvi Vallavalitsuse sotsiaalosakond (juhataja + sotsiaaltöötajad) on orienteeritud heale koostööle ja tulemuslikkusele;
- Jõhvi Vallavalitsuses on prioriteetsel kohal vallas elavad inimesed

Mis meil täna on Jõhvi vallas puuetega lastele, noortele ja peredele?

- Koostöövalmis ja pädev sotsiaaltöösakond + vallavolikogu sotsiaalkomisjon;
- Eriõpetus/ eriõppeklassid (10-aasta jooksul on koolis õppinud juba 34 erivajadusega last);
- Nõustamisteenus;
- Võrgustik lapse ja pere toetamiseks;
- Rehabilitatsiooniteenused;
- Päevane lapsehoiuteenus;

- Füüsilise keskkonna kohandused;
- Puuetega Inimeste Päevakeskus – noortele erivajadustega inimestele (igapäevaelu toetamise teenus);
- Puuetega inimeste (sh laste) olukorra parandamisega seotud tegevused on Jõhvi Vallavalitsuse arengukavas, mis omakorda annab parema võimaluse plaanitu elluviimiseks ning puuetega laste jne. olukorra parandamiseks 😊

Huvigrupp, kui koostöö partner 😊

....Mis ajendas mind kui kohaliku omavalitsuse sotsiaalvaldkonna arengu eest vastutavat inimest tegema tõhusamat koostööd huvigruppidega?

- Äratundmine, et üks kohaliku omavalitsuse ametnik (või kasvõi terve ametnike armee) ei ole suuteline teadma kõike. See pole lihtsalt reaalne.

- Teadmine, et kohalik omavalitus peaks (ideaalis) jõudma iga abivajani.
- Küsimus, kuidas arendada sotsiaalvaldkonda nii, et kõikide huvigruppide vajadustega oleks arvestatud.
- Appi tuli lihtne tõde- **RÄÄGI INIMESTEGA!**

- 2003 aastal Jõhvi linna arengukava 2003 – 2007 ja Jõhvi valla arengukava 2007-2013 koostamisel kaasati ka puuetega inimeste (sh laste) ühenduste esindajaid, kellel oli võimalus rääkida puuetega inimeste probleemidest ning võimalikest lahendustest.

TULEMUSED

- Arengukava on mitmekülgsem ning sisaldab tegelikke vajadusi ning reaalseid sihtrühma poolt väljatoodud ettepanekuid.
- Tänu huvigrupi initsiatiivile on Jõhvis loodud mitmeid teenuseid (igapäevaelu toetamine; toetatud elamine) puuetega inimeste iseseisva toimetuleku tagamiseks
- **Huvigrupp on tõsiseltvõetav koostööpartner, kes aitab ise aktiivselt kaasa kohaliku elu arendamisele.**

Mida annab hea koostöö huvigruppidega kohalikule omavalitsusele?

- Infot sihtrühma vajadustest (ilma milleta ei ole võimalik toetusi ega teenuseid arendada).
- Aitab muuta teenused kvaliteetsemaks ja inimeste vajadustele vastavaks.
- Puuetega inimeste ühenduste kaudu on omavalitsusel võimalik anda sihtrühmale informatsiooni erinevatest toetustest, teenustest jne.(nt.seminarid, koosolekud).

- Kindluse, et omavalitsus on sotsiaalhoolekande korraldamisel õigel teel.
- **Tugev ja arvestatav huvigrupp on omavalitsusest positiivse kuvandi (või ka negatiivse) looja.**

Mida on õpetanud koostöö puuetega inimeste ja nende esindajatega mulle?

- Positiivsust ja elurõõmu;
- Kogukonna väärtustamist ja ühtehoidmist;
- Jagatud mure on pool muret ja jagatud rõõm on mitmekordne;
- Suured asjad sünnivad väikestest asjadest.

JÕHVI VALLA MISIOON:

- Luua vallas hea kodutunne: tagades vajalikud teenused, toetades algatusi ning olles professionaalne, aus ja heatahtlik...
- Edu alus on avatus koostööks!

TÄNAME TÄHELEPANU EEST!

